

Előfizetési árak:

Hónapra	12 frt
Félévre	6 "
Nagydíjra	5 "
Egy hónapra	1 "
— Egyenlő rész 4 kr.	

Kiadóhivatal:
 Flaisa Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybcskerek, Uri-utca 276. sz.
 hová az előfizetéseket és a lap
 méltóságára vonatkozó felte-
 sés- és kéréseket intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztéségi iroda:
 Nagybcskerek,
 Zápolya-utca 1-66 szám,
 hová a lap szállítási részét, illetve
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el
 azonnali és összes hirdetés
 iróddalban

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

A békemozgalomhoz.

Nagybcskerek, december 12.

Suttner Berta báróné, a békemozgalom európaszerte ismert buzgó apostola, a következő nyílt levelet intézte a „Pester Correspondenz“-hez és kéri a t. szerkesztőseket, hogy azt a jó ügy érdekében átvenni sziveskedjenek.

Egy magyarországi barátom, aki nem régen a budapesti lapokban azt a hírt olvasta, hogy Budapesten december közepén lesz a magyar békebarátok egyesületének alakuló közgyűlése s hogy én ez alkalommal előadást tartok, — egyik levelében több kérdéssel fordult hozzám. Mivel sokan vannak, kiket ugyanazon kételek bántanak s ugyanazon tudásvágy hat át, jobbnak gondolom a nyilvános választ.

Tehát igen, tisztelt uram, magasztos és áldásos ügyről van szó. A békemozgalom történetében Magyarország csatlakozása majdnem egyike lesz a legfontosabb fejtegetéseknek. Mily fényt árasztott az interparlamentaris értekezletre az ön honfitársainak szereplése, Jókai Mór gyűjtő beszéde, Apponyi Albert gróf remek fejtegetései! Köztudomású az is, hogy az interparlamentaris unió legifjabb csoportja, a magyar országgyűlés 131 tagja, a legközelebbi konferenciát — a milleniumi ünnepélyek alkalmából, — Budapestre meghívta, amely megtisztelő meghívást a Brüsszelben jelen volt csoportok hálás örömmel el is fogadták.

„Minek kell“, — kérdezi ön, — „Budapesten még egy privát békeegyesület, ha már ugyanis van oly előkelő parlamentaris csoportunk?“

Minek? Hát nem kell a mozgalomnak a nép minden rétegében gyökeret verni, hogy a nép képviselői e tekintetben is áldásosan működjenek? Csakis a magán békeegyesületekből indult ki az interpar-

lamentaris konferenciák gondolata, és oly országban, melynek lakossága, melynek választói nem csatlakoznak e mozgalomhoz, hatástalan és minden kilátás nélkül való lenne az eszme pártolása a parlamentben. A parlamentaris békeegyesületek tagjai minden európai országban egyszersmind tagjai az odaváló magán békeegyesületek elnökségének. Anglia és Franciaország tárgyalásokat indított az Egyesült Államokkal, állandó választott bíróságok felállítására iránt. Az ügyet az illető békeegyesületek tagjai, akik véletlenül képviselők is, vitték keresztül a parlamentben, amiben támogatta őket a nép is tömegesen beterveztett kérvények által, melyeket több száz-ezer aláírással láttak el.

Feszült figyelemmel tekintenek most Magyarország felé Európa és Amerika összes békeegyesületei, melyeknek Bernben van a több svajeci kormány által szubvenzionált központi hivatala. Mert a legifjabb társasülettől várják majd a meghívást, hogy a VII. békekongresszust Budapesten tartsák meg, valamint a legifjabb parlamentaris békeegyesület volt az, amely hasonló meghívást intézett a többi parlamentaris csoporthoz.

Olyan alkalom, mint a millennium, amikor minden, ami nagy és előkelő csak van Európában, mind Budapestre jön, amely alkalom pompás visszhangot adna a békekongresszusnak, — nem fog újra kínálkozni.

XIII. Leó pápa, kire az ideai interparlamentaris béke-konferencia tárgyalásai oly mély benyomást tettek, szeptember 27-én így nyilatkozott: „Jelenleg nincsen békénk, mindenki a szuronyokra támaszkodik, miért is minden állam olyan, mint egy-egy fegyveres tábor. Eszmék, művészet, tudomány, mesterség nem fejlődhetnek. Mily nagyszerű jelenség lenne, ha elkövetkeznék a valódi béke kora, amikor ágyút és fegyvert félre lehetne dobní és a

nemzetközi kérdéseket szabad tanácskozási útján intéznék el.“

A kulturális haladás „nagyszerű jelenségei“ azonban másképp, mint az eszme hatalma által, nem lépnek életbe. Csak-hogy mindenkinek, akit ily eszme hat át, kifejezést is kell az eszmének adnia és kell egy oly közegnek lennie, amely összegyűjt, és tovább adja az egyes hangokat. Ezért kérek minden hasonló gondolkodású embert, aki sorokat olvassa, küldje el címzett Kende Lajos urhoz, Budapest, VI. Ó-utca 3. sz. a. (aki az ügyre vonatkozó nyomtatványokkal is szolgál) a magyar békeegyesület tagjai sorába leendő felvétele végett.

A jövő évi kongresszura szóló meghívót egy nagytekintélyű, számára és sulyra egyaránt imponáló csoportnak kellene a békeegyesületekhez intézni.

Ezek után, tisztelt barátom, a viszontlátásra Budapestre!

Suttner Berta báróné.

HIREK.

Tájékoztató.

Decz. 15. Torontál. Jegyzői-egylet rendk. közgy.
 Deczember 16. Megyei tisztújítás.
 Deczember 16. Városi közgyűlés.
 Deczember 16. A szabadelvű párt szervező értekezlete
 Decz. 16. Mulatság a Koronában.
 Decz. 17. A szőnyeggyár rendkívüli közgyűlése.
 Deczember 31. A „kaszinói dalárda“ estélye.
 Január 4. Nyomdászok bálja.
 A görögül naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők
 észre kénden és pénteken délután.
 A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schner
 házban van.

— A restauráció napját. Tegnap szék- munkában közöltük, hogy folyó hó 16-án megej- tendő megyei tisztújítást megelőzőleg a r. k. plébániatemplomban hálaadó isteni tisztelet fog tartatni. Olvasóink tájékoztására egész terjedel- mében közöljük a megyei tisztújítás rendes pro- grammját. 16-án délelőtt 1/2 10 ór kor a vármegye alispánja üdvözli a megjelent urakat, indítványba hozván, hogy a vármegye főispánját ősi szokás

A „TORONTÁL“ TÁRZÁJA.

A vidéki szerkesztők Budapesten.

(Fővárosi és vidéki zsurnalisták. Rossz madarak. Segély- egylet. Orfeum. Kiállítás.)

— A „Torontál“ eredeti tárzája. —

A Kárpátoktól Orsováig e héten mindenütt eredeti tárzával lepik meg a szerkesztők a ma- gyar olvasóközönséget. Megírván annak a két napnak a történetét, melyet Daniel Ernő m. kir. kereskedelemügyi miniszter-lekötelező meghi- vása folytán az összes vidéki lapszerkesztők (nyelv és valláskülömbőség nélkül) az ország szí- vében töltöttek, hogy az ezredéves kiállítás hí- rét elvigyék az ország legtávolabb zugába, apos- tolokként tanítván az egész világot (és vidékét) arra a sok szép és hasznos dologra, mely- lyet kint a városligetben szemlélni alkalmuk volt.

Ezek a vidéki újságírók tulajdonképen nem is olyan nagyon vidékiek, amint ezt elismerték még azok az ultra fővárosi kollegák is, kik a földrajzt is szuverén megvetéssel lenézik, mert hát a mappán nemcsak Budapest van kiírva, de minden egyes vármegye. Sőt — isten panaszkép ne vegye — mintha úgy vettük volna észre, hogy a vidéki szerkesztők között sokkal több a di- plomás ember mint a fővárosi sajtó képviselői között.

Bizony a legtöbb vidéki lapot ügyvédek, tanárok, tisztviselők és papok (katholikus és protestánsok) „csinálják“ (persze nem azzal a rutinnal, mint azok, kik a gyakorlatot a mindennap ismétlődő munkában bőven megszerezhették), míg a fő városi sajtó — tisztelet a kivételeknek — számos oly munkást foglalkoztat, kit nem a tehetség és hivatottság vont a sajtó szolgálatába, hanem mint egy kollegám igen találon megjegyezte, az az áthidalatlan úr, mely a szigorlatozó és a tanár között támadt. Ezek azok a bizonyos pályaté- vesztett existenciák, mint Bismarck őket elne- vezte, ámbar szerény nézetem szerint a vaskán czellár itt tévedett, mert azok az urak valószí- nűleg gyöngye fiskálisok vagy rossz tanárok lettek volna, míg így igen ügyes reporterek.

Ezt a pontot lehetetlen volt hallgatással mellőzni, mert az az ellentét, mely a főváros és a vidék között annál jobban kidomborodik, mi- nél jobban dőlgetik a fővárost a vidék rová- sára, ez az ellentét megvan az újságírók között is, és mint előre látható volt: egy kicsit ki is tört. A vidéki szerkesztők egyik legtehetsége- sebb tagja, ki nem vétkezik azonban tárzában, kereken kijelentette, hogy nem szorulunk a fő- városi sajtó támogatására, mire aztán egy elő- kelő pesti újságíró kijelentette, hogy ők meg nem szorúlnak a vidékre. Ezek persze csak olyan privát csetepaték voltak, melyektől a dolog hiva- talos színezete nagyon is eltért, s ugy a fővárosi

sajtó két legelőkelőbb képviselője, Rákosi Jenő és Horváth Gyula valamint a legtöbb újság is, lelkesen ünnepelték a „vidéki kollegákat.“

De hallom, hogy önök azt mondják tisztelt és esetleg nyájas olvasóim, hogy mindehhez a nagy közönségnek semmi köze sincs, lévén ez az újságírók legsajátosabb belügye. Nos hát tévedni méltóztatik. Ehhez köze van minden intelligens embernek, a ki vidéken lakik. Mert kóros álla- pot az a nagyzási hóbort, mely belefeszkelődik minden ember szívébe, ki a körülmények össze- játszása folytán nem a vidéken, hanem édes hazánk fő- és székvárosában küzd, fárad, gőfrel, henyel vagy stréberkedik a mindennapi kenyérért. — Bámulatos az a fölény, melylyel ezek a fővárosi emberek a szegény vidékről beszélnek. Mintha az a fővárosi ügyvéd, tanár, mérnök, tisztviselő és orvos nem a legtöbb esetben ugyanazon az egyetemen érdemelte volna ki a diplomáját, amilyen a vidéki; mintha a vidéki ke- reskedő nem ugyanazokból a gyárakból hoztatná a pórtékáját; mintha a vidéki emberek közül nem épen annyian tanulnának, olvasnának vagy utazgatnának, ha ismereteiket gyarapítani akar- ják, mint a budapestiek.

S itt rá kell mutatnom arra, hogy mind- ezen bujok okát nagyrésben önökben látom tisztelt vidéki urak (kik most már valószí- nűleg nem nagyon nyájas olvasók). Mert lát a vidéki ember a legtöbb esetben

A hivatalos melléklet 257. számával.

szerint egy küldöttség kérje fel a közgyűlés vezetésére. Az ezután megjelenő főispán megalakultnak jelenti ki az új törvényhatósági bizottságot, egyszersmind felkéri a tagokat, hogy menjenek el a templomba a fontos munkára isten áldását kérendők. Addig is felfüggeszti az ülést. A törvényhatóság, melyet a főispán vezet, ezután részt vesz a Te Deumban, mire visszatérve a nagy terembe, elnöklő főispán újból megnyitja a közgyűlést, mely legelőször is megválasztja a kijelölt bizottságot, azután kinevezi a főispán a szavazatszedő küldöttséget és elrendeli a szavazást a különféle bizottságokba. Mig a szavazás tart, az ülést felfüggeszti, a kijelölt bizottság pedig visszavonul a kandidáció megajlására. A szavazás befejeztével elnök újból megnyitja a közgyűlést s kihirdeti a szavazás eredményét, egyszersmind kinevezi az igazoló választmány 3 tagját. Ezután következnek a tisztujtítás, mely azzal veszi kezdetét, hogy a vármegye alispánja úgy a saját, mint tisztársai nevében állásáról leköszön, kikkel együtt a gyűlésteremből eltávozik. A főispán erre kinevez egy helyettes főjegyzőt, főügyészt és főbírókat. A tulajdonképeni választást az alispáni szék betöltésével kezdik, azután megválasztják a tisztviselőket a következő sorrendben: főjegyző, főügyész, árvaszéki elnök, aljegyzők, ülnökök, ügyészek, pénztárnokok, ellenőrök, főbírók, szolgabírák. A mennyiben a választás hosszabb időt venne igénybe, természetesen kedden folytatni fogják. A törvényhatósági bizottság tagjai különben értesülésünk szerint nem hagyják el Nagybecskerekét a nap folyamán, minthogy délután 4 órakor tartja meg a szabadalvú párt szervezőkedő értekezletét, melyen a tv. bizottság tulnyomó többsége részt vesz.

— **Leköszönt ezredorvos.** Dr. Kovács Izó 5-ik honvéd gy. ezredbeli tartalékos főorvosnak a honvédség kötelékéből való kilépése megengedtetett.

— **Vidéki újságírók Budapesten.** A vasárnap és hétfőn megtartott kongresszuson, melyely mai tárczámban bővebben foglalkozunk, a délvidék is, legnagyobb számmal pedig Torontálvármegye hírlapíródalma volt képviselve. Ott voltak: Pancsováról: Molnár József (Határőr); Nagybecskerekéről: dr. Brájer Lajos (Torontál), Jokly Lipót (S. G.); Nagyikindáról: dr. Kis Károly (T. K.); Grelinger Frigyes (F. T.); Nagyszentmiklósról: dr. Jeszenszky Géza (Nagyszentmiklós); Módosról: Staita György; Perjámosról: Birkmayer Károly; Temesvárról: Lendvai Miklós (D. K.), Barát Armin (T. Z.); Verscezről: Kirchner Ernő (W. G.), Veronits József (N. W. Z.) és Michler Károly (D. N.); Csákováról: Kindy János (Cs. Z.)

maga az a rossz madár, ki a saját fészket nem becsüli meg.

Méltóztassék csak elmondani a mea culpát, mert nap-nap mellett vétkezünk a mi jó vidékünk ellen, kijelentvén, hogy a kabát, melyet a vidéken szabnak rosszul áll, a cipő nem elég formás, a vidéki színház unalmas, a lapok nem érdekesek s az emberek — buták.

Ezt a témát halljuk a legkülönfélébb variációkkal mindennap, olyanoktól, a kik vidéken élnek és vagyont szereztek, mi csodálni való sincs tehát abban, ha a fővárosi ember hitelt ad ez önvalomásoknak s a fővárosi újságíróktól pláne nem veszem rossz néven, ha azokat nem becsülik valami nagyra, akik magukat sem becsülik.

Mert hisz a zsurnalista csak formát ad annak a közvéleménynek, melyet maga körül hall, már pedig ez semmivel sem kedvezőbb, mint amilyennek itt vázolni szerencsém volt.

Budapest fejlődni fog akkor is, ha a vidéket nem tesszük tönkre társadalmi és anyagi tekintetben, amint Berlinből is világáros lett, pedig ott a centralizáció egyesül politikai téren ment végbe.

Mindezekből azonban ne méltóztassék arra következtetni, hogy a vasárnapi kongresszus

— **Vadászat.** A Nákó gróf uradalmában mult héten tartott vadászat jól sikerült, a mennyiben több mint 300 nyul és egyéb vadat lőttek. A vadászatot Nákó Kálmán gróf személyesen nem vett részt, csupán Rakovszky István az állami számvevőség elnöke volt mint vendég jelen s Schwartz Eberhardt uradalmi jószágigazgató és meghívott előkelő környékbéli birtokos sportemberek részvétele mellett folyt le a tartott öt napon át.

— **Az idei évad frakkja.** Tempora mutantur . . . az idők változnak s velők a frakk is. Az alja tetemesen megrövidült. De ami alól vesztett, azt felül nyerte, amennyiben a gallérja meg jóval szélesebb lett. A főalkatrészeit, a szárnyait sem hagyta változatlanul az idő. Hiszen a természet rendje magával hozza, hogy a mi él az változék is; és a természet e törvénye alól a frakk rem képezhet kivéteit. Tehát: A frakkszárnyak rövidebbek, szélesebbek és végükön gömbölyűtek. A selyem shawgallér kezd eltűnni s az egyszerű posztógallér, szakemberek állítása szerint csakhamar átveszi ismét birodalmát. Es a nadrágok! Már nem hordják többé a széles leffegő bugyogókat! Sainte hihetetlen mindez, de mégis így van.

— **Letartóztatott pénzhamisító.** Terszép Adám nagyikindai lakost, ki pénzhamisítás, hamis pénz forgalomba hozása és hamis kártyajáték miatt már több ízben volt letartóztatva az ország különböző helyein, vasárnap délelőtt a rendőrség, a makói kir. csendőrség távirati megkeresése folytán letartóztatta és Makóra kísérte. Terszép állítólag több makói embert megcaalt nagyobb összegek erejéig azon ígérettel, hogy a kapott összeget tízszeres hamis pénzt ad. Egy makói embert ezer forint erejéig csapott be, ki miután hasztalan várakozott a hamis pénz után, megtette az ottani csendőrségnél a feljelentést.

— **A lelenczfű operetteje.** Mulatságos operette illő eset történt O Becsén, amelynek utolsó jelenete a budapesti hadapródiakolában játszódott most le, hogy a jövő évi katonaköteleseket összeírják. Még 1875-ben történt, hogy június 16-án az Ada és Mohol között levő kocsihidon egy pólyába takart csecsemőt találtak. Akkor bevitték az adai bírósághoz, Kelemen Jánoshoz, akinek indítványára a tanács a város fiává fogadta a kis ártatlant. Sőt egyik szellemes tanácsbeli ajánlatára Hidfi nevet adva az új polgárnak, elvitték keresztelejre is. ahol meg Zoltán nevet kapott. A kis Hidfi Zoltán azonban alig 8—10 napig volt az előjárásnál, midőn egy előkelően öltözött nő jelent meg az adai bíróságnál s követelte a talált fiút. Az asszony igazolványt mutatott fel az óbecsei előjárásról, melyben igazoltatik, hogy a csecsemő az ívet felmutató asszonyé, és kéri kiadását. Kelemen bíró a csecsemőt kész örömmel át is adta az asszonynak, ki nagy hálaadva vitte magával. Azóta

alkalmával a vidéki szerkesztők e keserűségekkel szívükben dühöngtek a főváros ellen s egész idejüket ez előítéletek eloszlatására fordították. Sőt ellenkezőleg. Főváros és vidék oly udvariasak voltak egymáshoz, hogy csupa öröm volt nézni. Az ismerkedési estélyen pompás volt a hangulat, a társaság majd nem elkezdett pezsgőzni. A kiállítási banketten több vidéki szerkesztő ült az asztalfőn, mint fővárosi, s ha a vidékiek nem is ették valamennyien villával a halat, azért elég jól viselték magukat s még cigarettet is csak egymástól kértek.

A segély-egylet dolgában sem történt komoly baj. Kiküldték azt a bizonyos bizottságot, mely mindannyiszor előtérbe lép, valahányszor nem tudnak mit csinálni. S így alapos a reményünk, hogy a kiállítás évében viszontlátjuk egymást, eszünk, iszunk, feldicsérjük egymást, a többi teendőkre nézve pedig — bizottságot küldünk ki.

S ez a kilátás távolról sem olyan kellemetlen, mint sokan talán hiszik. Mert a rossz rendezés dacára is sok ember ismerkedett meg s megtanulták egymást becsülni és szeretni olyarok, kik ezelőtt talán nem rokonszenveztek. Nagy öröme lesz a mulatóhelyek tulajdonosainak is, mivelhogy a vidéki szerkesztők is jobban szeretik az orfeumokat tanulmányozni, mint a népkönyvtárat, s ha hinni lehet a legelőkelőbb Mu-

persze senki sem törődik a kis Hidfi Zoltánnal s most az összeírásnál Ada község sehogysem tudott róla számot adni s csak annyit tudtak róla, hogy a keresztapának egy tanácsbeli lett bejelentve. Végre Hidfi Zoltán egyik rokona jelentette, hogy a talált gyermek egy trieszti gyalogezrednél novemberben lett hadnagy s megelőzőleg a budapesti kadet-iskola növendéke volt s így katonakötelezettségének már részben eleget tett.

— **Bácska és Torontál.** Ti elről írják lapunknak: Hazánk végvidékének e két nagy megyéjét vasutal összekötni nemcsak forgalmi, de stratégiai szempontokból is régóta komoly beszéd tárgyát képezi. Leiningen gróf min. biztos és Zákó orsz. képviselő az ujvidék—titel—óbecsei vonal kiépítésének ügyében jelenleg serényen munkálkodnak, ami ha sikerül, a Tisza áthidalása Ó Becse, Zsablya vagy Titelnél elmaradhatlan, mit a két megye intező köreiben kétségen kívül mindenáron elő fognak segíteni. A titeli áthidalást azon körülmény javasolja, hogy a titel—ujvidéki ut, épen a Torontálme-gyével való összeköttetés következtében a titeli hajóhidon át, Bácsme-gye legforgalmasabb utvonala s Titel a Tisza- és Bagatorkolatnál hajózási gőc-zpont a végvidéken.

— **Jóslatok decemberre.** Azokat a viharokat, melyek e hó eleje óta a föld különböző részén dühöngenek. Falb Rudolf már májusban megjósolta. Prognózisában következőket írta a hires időpróféta: Decz. 1—6. Magas hőfokok mellett mérsékelt csapadék; viharok föllépése valószínű. Másodika harmadrendű kritikusz nap. Decz. 7—16. A hőmérő alábbszáll, de az idő azért enyhe marad. Nagyfokú, tartós és kiterjedt esőzések. Éjszakon zivataros idő, délen hóviharok valószínűk. Tizenhatodika másodrendű kritikusz nap. Decz. 17—24. A csapadékok az első napokban havazásba mennek át, aztán teljesen eltűnnek. Nagy hideg mellett több helyen alighanem földrengés lesz észlelhető. Decz. 25—31. Az időjárás hirtelen megfordul és különösen északon nagy meleg lesz. Az eső egész a hónap végéig egyre gyakrabban ismétlődik. Különösen a legutolsó napok lesznek nagyon esősek, amikor a hőmérsék szoktalanul magas állást ér el. Havazás csak szorványosan lesz észlelhető. Az év utolsó napja másodrendű kritikusz nap.

— **Gyilkossági kísérlet szerelmeftélsből.** Mess Gyula, egyik szabadtéri temetőkezési vállalat részese, bensőbb szerelmi viszonyban volt a férjétől évek óta elválva élő Garay Ferencz né szül. Csörgő Máriával. A mult napokban Mess Gyula meglátogatta kedvesét, — aki a szemkórórában szakácsné volt — meglepetésére azonban arra a tapasztalatra jutott, hogy egy ott jelen volt katona őrmester a nyeregéből kiütötte. A csalódott szerelmes összekapott a vetélytársal, s azt szerencsésen eltávolítva az ajtón, visszarohant a hűtelen asszonnyhoz, s egy kést ragadva, azzal háromszor hátba szúrta a menekülő asszonyt.

lató egyik Hebejenek, vasárnap és hétfőn a pezsgő tözedén váratlan hausse ellt be. Somossy és vidéke határozottan pártolni fogják a vidéki szerkesztők mielőbb összehívandó második kongresszusát . . .

Szándékosan hallgattam eddig a kiállításról, melyet alkalmunk volt Schmidt min. tanácsos és dr. Kovács titkár kalauzolója mellett behatóan megtekinteni. Nem is szándékozom hosszasan feldicsérni. A francia és német nőne-mű szóval jelöli a kiállítást, már pedig a tisztességes asszonnyról sem szokták a szót szaporítani. A mi ezredéves kiállításunk megérdemli ezt a hízegő hasonlatot. N afféle nagyvilági hölgy, ki észabontó szépségével rabszolgájává teszi bámulóját, mint a párisi 1889-iki kiállítás, hanem egy rokonszenves asszonyka tele bájjal és kedvességgel, kit újból és újból kívánunk viszont látni ha elváltunk tőle. A mi szűkebb hazánk zsurnalistái annál szivesebben tekintették meg a kiváló ízléssel és tudással rendezett kiállítást, mert léptenyomon kitént, hogy az ország egy vármegyéje sem áldozott annyit a millennium e fénypontjának emelésére, mint épen Torontál. Ezt elismerték mindenfelé; pedig Torontálvármegye is — oh mi kár — csak vidéken van.

— rrr.

Nagy pénzlopás. Ó-Bessenyön, mint onnan írják, a minap Mányov Péter ottani gazdag bolgárnak zárt lakásából a szekrény te-
tején egy papírba elhelyezve volt 800 forintját ismeretlen tettes ellopta. A nagy szent miklósi esendőre, a melynek az esetet feljelentették, megindította a nyomozást, de eredmény nélkül. Nem lehetetlen, hogy Mányov, ki a nagy összeg pénzét mindig magánál hordozta, valahol elveszítette azt. Az eltűnt pénz 7 darab százasból és 20 db 5 forintosból állott.

Színház.

Szoknyás hősök. — Miniszter előszobájában.

Dicsőretre méltó Déák színigazgató részéről az a buzgóság, a melylyel megismerteti velünk a legújabb darabokat. Bátran elmondhatjuk, hogy nem volt még egy szezomban sem alkalmas annyira ujdonságot látni, mint most, a mellett persze sohasem feledkezett meg az igazgatóság a régi jobb darabok előadásáról sem.

Tegnap este is premiere volt. A „Szoknyás hősök” gondolata nem új, se nem eredeti, de „gondolatnak” még mindig elég jó. Hogy nem sikerült belőle jó operettet csinálni, abban már más okokat is lehetne keresni.

A katonaruhába bújtatott nőszemélyzet igen jól festett, az énekszámokat pedig mintha már hallottuk volna néhányszor az utóbbi operette-előadásokon.

Sikerült darab volt a második, a „Miniszter előszobájában” című, melyben Szepessy Gusztáv mutatta be egyik jeles alakítását azok közül, melyek annyira jellemzik kiváló játékát. — y.

Táviratok.

A király részvéte.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Ó felsége ma meglátogatta Taaffe Irma grófnőt és részvétét fejezte ki neki férje halála alkalmából.

A főrendiház pénzügyi bizottsága.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház pénzügyi bizottsága d. e. 11 órakor tárgyalás alá vette és változatlanul elfogadta az 1896. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról, a jelzálogos kölcsön követelések bizonyos átruházásánál adandó bélyeg és illetékkezdvezményekről, egymillió koronának az ezredéves ünnepélyek alkalmára veretéséről és a m. kir. államvasutaknál folytatólagosan eszközözendő mozdonybeszerzési és műhely-építési költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslatokat.

A girálti választás.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Kapiból telegrafálják, ma vette kezdetét a girálti kerületben a képviselőválasztás. Délelőtt tizenegy óráig Kószeghy 194, Semsey 95 szavazatot kapott.

Lemondó főispán.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Svastics Benő, Zalamegye főispánja, mint a Magyar-Értesítő jelenti, állásáról lemondott.

Uj magyar báró.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy Steiger Münsingen Albert nagybirtokos magyar bárói méltóságot nyert.

A millennium történelmi kiállítása.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ezredéves kiállításra, nevezetesen a történelmi kiállításra már most is napról-napra érkeznek a kiállítási tárgyak. Legújabbban utnak indították a király ő felsége ambrózi kastélyának a kiállítását, nagyszámu híres csatákon megfordult magyar fegyvert. Ez a nagy küldemény a napokban már Budapesten is lesz.

Még sokkal nagyobb küldemény is van utban, Fraknóból, a honnan az Eszterháziak családi ereklyéit szállítják a kiállításra. A nagybecsű mükincsek csomagolására dr. Szendrei János, a hadtörténelmi kiállítás előadója ügyelt fel. Nagybára drága fegyverek, harci és diszruhák, csatáképek és arcképek teszik e gyűjteményt, a mely teljes hat waggont tölt meg. Négy vasuti kocsit töltönek meg maguk a felszerelt ágyuk, melyek a XVI. és XVII. századból valók. Még két érdekes kiállítási tárgy érkezett — Halász Péter híres kurucz generális pompás lószerszám t és egyéb emléktárgyat és egy Mária Terézia korabeli koronázási zászlót küldött be.

Az Ábrányi család gyászja.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti táv.) Lászlófalvi Ábrányi Anrel, Szabolcsmegye volt alispánja és nyugalmazott törvénytudós bíró 80 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunytban, a ki a régi megyei életben kiváló szerepet játszott, idősb. Ábrányi Kornel testvérbátyját gyászolja.

Egy elzárított élet.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy jó családból származó fiatal ember ellen tettek ma délután feljelentést a rendőrségnél. A fiatal embert Döb Nándornak hívják. Atyja miniszteri hivatalnok volt, aki egyetlen fiát nagyon eskényeztetve nevelte oly annyira, hogy a fia a legkönnyelműbb életet élte. A fiatal ember néhány év előtt tisztességes hivatalt viselt, a honnan egy súlyosabb bűn elkövetése miatt elbocsájtották. Időközben édes atyja elhalt a Döb Nándor egyre jobban súlyodt a lejtős úton, a melyre tért. A mikor már többé hivatalt nem kapott, felcsapott borbélylegénynek, majd pedig utazónak. Könnyelmű életmódja azonban minden pályáját megakasztotta. A fiatal ember legutóbb Maksa Ferencz kerepesi uti fodrászüzletében talált alkalmazást. A könnyelmű életmódhoz szokott Döbének kevés volt a jövedelme, a melyet a hajfésülés és beretválás mesterségével keresett, ismét a bűn útjára tért és nagyobb osalást követett el, hogy az ugy szerzett pénzen ur passzióit kielégthesse. Főnökei Maksa Ferencz nevére Dankovszki illatszertől több száz frtra rugó árut csalt ki és azt, magát utazónak adva ki, több helybeli fodrásznak adta el, a kik olesó pénzen jutottak az áruhoz. Ma végre kiszült a turpisság, a mikor a Dankovszki cég a számlát Maksnak kifizetés végett bemutatta. A fiatalemberrel több fodrász is vizsgálat alá kerül orgazdaság miatt.

Az osztálysorsjáték nyereségei.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztálysorsjáték húzása huszezer koronát nyert a 87439, hathat ezret a 6708. és 79186. szám.

Vonatösszeütközés.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Regensburgból jelentik: Az itteni pályaudvaron ma a Norinberg felé haladó személyvonat beleütközött egy tehervonat mozdonyába. Mind a két gép erősen megsérült. A vonat személyzetéből hárman megsebesültek.

A bolgár lázítók.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szalonikiból jelentik: Az orosz konzul közbenjárása folytán több letartóztatott bolgár lázítót ismét szabadon bocsájtottak.

Muzulmán érmek.

Budapest, decz. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyi tudósítónk arról értesít, hogy a szultán magánpénztárából megszavazta azt az összeget, mely a török császári múzeumban elhelyezett muzulmán érmek katalógusainak elkészítésére szükséges. A katalógus török és francia nyelven fog megjelenni és kronológiai sorrendben fel fogja tüntetni mind azokat az érmeket, melyeket valaha mohamedán államok vezettek s melyeknek leggazdagabb gyűjteménye épp a császári múzeumban van. Ez érmek közt vannak eddigéig teljesen ismeretlenek is, melyeket a perzsa Szaszanida dinasztia vezetett: vannak köztük bagdadi kalifák, a mekkai seriffek verette érmek, továbbá az első török szultánok idejéből származott érmek is. A tudós világ már régóta várja ezt a közzétételt.

Városi színház.

Dulich Mariska jutalomjátéka.

Ma, csütörtökön 1895. évi december 12-án adatik

A gyermekrabló nő

Színmű énekkel, táncszelét fölvonásban, 8 képben. Iták Grange Eugene és Lambert Thiboust. Franciaából fordította: Komor Gyula. Zenéjét szerző: Orbán Árpád.

Előjáték, első kép „Kétezer font sterling egy gyermekért.”

Személyek:

Waters Sarah	—	—	D. Őrsi Aranka
Lord Trevellian	—	—	Szepessy G.
Adams Charlesz tengeresz,	Sarah jegyese	—	Lórandi
Wickfield Dániel, pap	—	—	Árkosi V.
Atkins, csavargó	—	—	Szarvasi Sándor
Jacobson, rendőrtizedes	—	—	Kompoithi
Rob, tengeresz	—	—	Nagy S.

Történet: Londonban, Waters Sarah lakásán.

Színmű, második kép: „Rendőri nagybátyja tolvaj ücsöse.” Harmadik kép: „A kérés.” Negyedik kép: „Menekülés a nyomorba.” Ötödik kép: „A vizontlátás.” Hatodik kép: „Párba a tolvajtanyán.” Hetedik kép: „Gyilkosság az erdőben.” Nyolcadik kép: „Megtorlás.”

Személyek:

Lady Trevellian Helén	—	—	Dulich Mariska
Sidney Oliver, hadnagy,	tengeresz	—	Gyártás
Arthur,	—	—	Bereng
Georges, kapitány,	—	—	Vesselőnyi A.
Pibriok, az ücsöse	—	—	Balogh
Jonathán, kakas idomító	—	—	Kiss J.

Rendőrök, vendégek, pinozérek, inasok, zsebtolvajok, négerék.

Történet: Londonban és környékén.

Előadás kezdete fél 8 órakor.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

Hirdetések.

Irodai gyakornok

fizetés mellett, azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivaltban. (965-x.2)

Jegyzősegéd,

ki már huzamosb ideig jegyzői irodában működött, a jegyzői teendőiben teljes jártassággal bír, alulirotnál azonnal alkalmazást nyer.

Javadalmazása: évi 300 frt készpénzfizetés, szabad lakás és teljes ellátás, — világitás, mosás és ágyneműtöken kivül. Pályázati kérvények alulirothoz nyujtandók be.

Kis Oroszon, 1895. évi december hó 4-én.

Gesztessy László,
községi jegyző.

5316. sz. 1895

(961-3.3)

Arverési hirdetmény.

Oppova község képviselőtestületének 1890. évi december hó 2-án kelt és törvényhatóságilag jóváhagyott határozata alapján közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező és egyesek által usurfált volt ugynevezett Dominialis földekből 130 hold szántóföld folyó évi december hó 12-én délelőtt 10 órakor községünkben a jegyzői irodában készpénzfizetés mellett örök áron el fog adatni.

Kikiáltási ár 5200 frt, bánatpénz címén 520 frt az árverés előtt lefizendő.

Az árverési feltételek alólírott jegyzőnél naponta megtekinthetők.

Kelt Oppován, 1895. évi december hó 1-én.

A községi előjáróság.

323. sz. ki. 895.

Arverési hirdetmény.

Klekk községi urbéri vadászati jogo-1896. évi január hó 1-től fogva 6 évre, v. i. 1902. évi december hó 31-ig terjedő időre a f. évi december hó 22-én d. e. 9 órakor Klekk községhezánál tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában tudhatók meg.

Kelt Klekken, 1895. évi december hó

Előjáróság.

(959-3.3)

9601. szám. — Rk. 9185.

Hirdetmény.

Folyó hó 9-én a nappali órákban egy vidékről bejött közepes nagyságu, fehér szőrü és a hátán sárga folttal ellátott **veszett eb**, városunkban — s különösen az Usztavánál, a Korona-utczában, a Bega-soron, a Steigerwald-féle fatelep körül és az Aradaczi utczában köborolt, s az eddigi megállapítások szerint **5 egyént megmárt**.

Minthogy valószínű, hogy ezen veszett eb több kutyát is megmárt, ennél fogva az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. törvényczikk vonatkozó rendelkezései értelmében **elrendelem, hogy városunk bel- és külterületén kivétel nélkül minden eb 40 napig biztos őrizet alatt otthon megkötve vagy elzárva tartassék**, hogy ez által a további szerencsétlenségnek eleje vétecsék,

Felhivom ennél fogva városunk ebtulajdonosait, hogy a fenti rendeletemhez szigoruan alkalmazkodjanak, ebeiket pedig gondosan megfigyeljék; s amennyiben azokat a veszettség gyanujában levőknek tartanak, azt, alólirott rendőrkapitányságnál azonnal bejelenteni el ne mulasszák.

Jelen rendeletem ellen vétők érzékeny pénzbírsággal fognak büntettetni, a 40 napon belül az utczákon talált ebek pedig az ebtartóknak minden további meghallgatása nélkül ki fognak irtaini.

Nagy-Becskereken, 1895. december 10.

Reitter Oszkár
rendőrkapitány.

(961-89)

3. 9601. — Rk. 1895.

Rundmachung.

Am 9. d. M. in den Vormittagsstunden kam vom Lande ein mittelgroßer, weißer, am Rücken gelb gefleckter wüthender Hund in den Stadtrayon und hat nach den bisherigen Erhebungen auf der Ustava, an der Begazeile, beim Steigerwald'schen Holzplage und in der Aradaczer Gasse herumstreichend, **5 Menschen** gebissen.

Da es sehr wahrscheinlich ist, daß dieser wüthende Hund auch mehrere Hunde gebissen hat, ordne ich im Sinne des Veterinär-gesetze S. 21. 7 vom Jahre 1888 an, daß **Sowohl die im Stadtrayon als auch im Extravillon befindlichen Hunde ohne Ausnahme 40 Tage unter sicherer Obhut entweder angebunden oder eingesperrt zu halten sind**, daß derart weiteren Unglücksfällen vorgebeugt werde.

Die Hundebesitzer werden demzufolge aufgefordert, daß sie sich an die obige Anordnung strengstens zu halten haben, ihre Hunde auf das Genaueste beobachten und falls dieselben wuthverdächtig erscheinen, haben sie diesen Umstand unverzüglich bei der unterfertigten Stadthauptmannschaft anzuzeigen.

Die gegen diese Anordnung Dawiderhandelnden werden mit empfindlicher Geldstrafe bestraft, außerdem werden die innerhalb 40 Tagen auf der Gasse angetroffenen Hunde ohne weiteres ausgerottet werden.

Gr.-Becskerek, 10. Dezember 1895.

Oskar Reitter,
Stadthauptmann.

Nyomatott Pleitsa Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.